

AKADÁLYMENTESÍTÉSI TERVFEJEZET

„Hősök Emlékiskola” kiviteli tervdokumentációjához

Helyszín: 4700 Mátészalka Kölcsey tér 3. Hrsz.:2577/3

TOP-3.2.1-15 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése pályázati projektjéhez

Akadálymentesítés:

.....
Kerek Gertrúd

Rehabilitációs környezettervező szakértő

Foglalkoztatási rehabilitációs humán és műszaki szaktanácsadó

Tel.: 06 70607 8937

Email.: kerek.gerti@gmail.com

Felelős tervező:

.....
Szabó Gábor

METOPA-Art Építésziroda Kft.

4700 Mátészalka, Dózsa Gy. u. 39.

Tel.: 06-30-9955487

e-mail: szabog@metopa-art.hu

Akadálymentesítési tervfejezet

1. Előzmények, akadálymentesítési tervezési program

A megbízás tárgya a **„Mátészalka energetikai megújulása”** című, TOP-3.2.1-15-SB1-2016-00071 azonosító számú projekt építészeti-műszaki tervdokumentációjához kapcsolódó akadálymentesítési tervfejezet készítése.

Jelen akadálymentesítési szakági munkarész a fentiekben rögzített **Hősök Emlékiskola épület** energetikai megújulásának tervdokumentációjához készült. Az épület **rendeltetése iroda**. A tervdokumentáció csak és kizárólag az érintett **épületrész projektarányos akadálymentesítésére irányul**. A beruházást bemutató tervdokumentációt (továbbiakban tervdokumentáció) az **METOPA-Art Építésziroda Kft.** – Szabó Gábor építész felelős tervező (É15-0352) irodája készítette el. A megbízás tárgya a kiviteli tervdokumentációhoz kapcsolódó akadálymentességi szakági munkarész elkészítése, a tervdokumentáció akadálymentességi megfelelőségének igazolása.

Az akadálymentesítési tervfejezet elkészítéséhez a pályázatra benyújtani kívánt kiviteli tervdokumentációt építészeti adatszolgáltatásként megkaptam, a tervfejezetet a tervdokumentáció tartalma és a pályázati előírások figyelembevételével készítettem el.

A tervfejezet része az épületben nyújtott irodai szolgáltatáshoz való projektarányos hozzáférést megteremtése, akadálymentesítési megoldások bemutatása.

A tervezés során az átalakítással érintett területek vonatkozásában **a pályázatban előírt projektarányos akadálymentesítés célozta meg a megbízó.**

Az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (továbbiakban: Oték) 54/A. § értelmében **tervezési programban meg kell határozni a közhasználatú építmény azon építményrészeit, amelyeknél az akadálymentes használatot biztosítani kell.** A tervezővel történt egyeztetés alkalmával megbeszélésre került a projektben történő akadálymentesítés megvalósítása. A pályázat kapcsán a megbízó a **projektarányos akadálymentesítést** tűzte ki célként.

2. A tervezett beruházáshoz kapcsolódó általános megjegyzések

Az előzményekben rögzített pályázati felhívásban foglaltak szerint ingatlanon **végrehajtott akadálymentesítésnek feltétele a Horizontális követelményeknek, ezen belül amennyiben az épület külső épületszerkezeti elemeinek felújítására került sor beruházást** legalább a **projektarányos akadálymentesítés** követelményeinek meg kell feleltetnie.

„A közszolgáltatást végző, közösségi célú funkciókat ellátó és/vagy ügyfélforgalmat lebonyolító épület/épületrész építése/felújítása során kötelező az akadálymentesítés.

A projekttel érintett ingatlanon végrehajtott bármely fejlesztési tevékenység során figyelembe kell venni az összes érintett fogyatékosági csoportra vonatkozó akadálymentesítési követelményeket.

A projekttel érintett ingatlanon végrehajtott bármely fejlesztési tevékenység során figyelembe kell venni az összes érintett fogyatékosági csoportra vonatkozó akadálymentesítési követelményeket. Ez festés/mázolásnál a vakok és gyengénlátók érdekében, a megfelelő szinkontrasztok kialakítását jelenti (nyílászáró tokszerkezeteinek falfelülettől és/vagy ajtólaptól eltérő színű mázolása). Elektromos

hálózat teljes felújításánál pl.: a helyiségek kapcsolóit a mozgáskorlátozottak számára elérhető magasságba kell áthelyezni. Az akadálymentesség projektarányos teljesülése egy preventív, megelőző gondolkodásmódot jelent, célja, hogy a projekt keretében érvényesüljenek az egyetemes tervezés elvei.

*A fejlesztéssel érintett valamennyi, közösségi célú funkciókat ellátó és/vagy ügyfélforgalmat lebonyolító épület/épületrész tekintetében – függetlenül az infrastrukturális beruházás tárgyától – a projekt keretében biztosítani kell **az épület bejáratának (a bejárat megközelíthetőségével együtt) és legalább egy mellékhelyiségének** az elérési útvonal biztosításával történő, valamennyi fogyatékosági csoportra kiterjedő komplex (fizikai és info-kommunikációs) akadálymentesítését.*

Amennyiben az épület műszaki-fizikai adottságai miatt az akadálymentes mellékhelyiség a földszinten nem alakítható ki, úgy azt egyéb épületszinten kell kialakítani. Ebben az esetben meg kell oldani az épületszintek közötti akadálymentes közlekedést is. Az akadálymentes mellékhelyiség

A tervezés és megvalósítás során kötelező az építési-műszaki tervdokumentáció akadálymentesítés szempontjából releváns részének az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Kormányrendelet (a továbbiakban: OTÉK) előírásainak betartása. Az előírások betartásához és a kivitelezéshez ajánlasként a Felhívás mellékletét képező „Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtéséhez” c. dokumentum nyújt segítséget.”

Továbbá biztosítani szükséges az egyetemes tervezés elvét. Azt jelenti, hogy a mindenkit körülvevő világot (épített és mesterséges környezetet) nem átalakítani szükséges a fogyatékos személyek szükségletei szerint, hanem eleve úgy kell azt megtervezni, hogy a fogyatékos személyek számára is hozzáférhető és használható legyen. Valamint az egyetemes tervezés nem más, mint az a tervezési mód, amely az emberi különbségekből indul ki mind szociális, mind esélyegyenlőségi szempontok figyelembevételével. Az akadálymentesítés helyett az akadályok megelőzésére, a prevencióra kerül a hangsúly. A fő cél az, hogy egy termékkel szolgáljuk ki a használók különböző, időben, szituációban változó igényeit, szükségleteit és ne költséges, sokszor esztétikailag is megkérdőjelezhető, stigmatizáló adaptációval, átalakítással.

Az épület funkciójából kiindulva, az itt nyújtott közszolgáltatásokat igénybevevők között idős és/vagy fogyatékos személyek jelenlétével egyaránt számolni kell, az épületben mozgásukban és/vagy cselekvőképességükben korlátozott személyek tartózkodhatnak. Az épület tervezése során annak akadálymentesítése - a szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításának mértékéig – a fentiek okán szükséges.

Jogszabályi hivatkozások, amelyek az akadálymentesítés szükségességét alátámasztják:

A fogyatékos személyek közszolgáltatáshoz való egyenlő esélyű hozzáférést A *fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról* szóló 1998. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: Fot.) célként jelöli meg. Ugyanezen jogszabály kimondja, hogy a **fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre.**

A Fot. 4.§ f) alpontja értelmezi a **közszolgáltatás** fogalmát, amely felsorolásból jelen helyzetre a vastaggal szedett alpontok értelmezhetőek:

fb) az állam által fenntartott intézmény által nyújtott közszolgálati médiaszolgáltatás, továbbá oktatási, közművelődési, közgyűjteményi, kulturális, tudományos, szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi, egészségügyi, sport-, ifjúsági, foglalkoztatási, közlekedési szolgáltatás, ellátás, illetve tevékenység,

fc) a helyi és nemzetiségi önkormányzat hatásköre gyakorlása során kifejtett minden tevékenység - ideértve különösen a hatósági és egyéb közigazgatási tevékenységet -, valamint **a helyi** és nemzetiségi

önkormányzat, a nem állami és egyházi fenntartó, illetőleg az általa fenntartott közfinanszírozásban részesülő intézmény által nyújtott fb) szerinti szolgáltatás, ellátás, tevékenység,

fd) minden ügyfélszolgálati rendszerben működtetett szolgáltató tevékenység, továbbá

fe) minden olyan hatósági engedély vagy hatósági kötelezettség alapján végzett nyilvános szolgáltató tevékenység, amely település vagy településrész közellátását szolgálja, használata nem korlátozott, illetve nem korlátozható;

Az épület utólagos akadálymentesítése - a szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításának mértékéig – szükséges.

Továbbá a Fot. 4.§ h) pontjában meghatározottak szerint az **egyenlő esélyű hozzáférés** fogalma a következő:

„A **szolgáltatás egyenlő eséllyel hozzáférhető** akkor, ha igénybevétele - az igénybe vevő állapotának megfelelő önállósággal - mindenki, különösen a mozgási, látási, hallási, mentális és kommunikációs funkciókban sérült emberek számára akadálymentes, kiszámítható, értelmezhető és érzékelhető,

az **épület egyenlő eséllyel hozzáférhető**, ha mindenki, különösen a mozgási, látási, hallási, mentális és kommunikációs funkciókban sérült emberek számára megközelíthető, a nyilvánosság számára nyitva álló része bejárható, vészhelyzetben biztonsággal elhagyható, valamint az épületben a tárgyak, berendezések mindenki számára rendeltetésszerűen használhatók,

az **információ egyenlő eséllyel hozzáférhető** akkor, ha az mindenki, különösen a mozgási, látási, hallási, mentális és kommunikációs funkciókban sérült emberek számára kiszámítható, értelmezhető és érzékelhető, az ahhoz való hozzájutás pedig az igénybe vevő számára akadálymentes.

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) 2.§-nak 9. pontja meghatározza a **közhasználatú építmény** fogalmát. „Közhasználatú építmény az olyan építmény (építményrész), amely

- a település vagy **településrész ellátását szolgáló funkciót tartalmaz**, és
- **használata nem korlátozott, illetve nem korlátozható** (pl. alap-, közép-, felsőfokú oktatási, egészségvédelmi, gyógyító, **szociális**, kulturális, művelődési, sport, pénzügyi, kereskedelmi, biztosítási, **szolgáltatási célú építmények mindenki által használható részei**), továbbá
- használata meghatározott esetekben kötelező, illetve elkerülhetetlen (pl. a közigazgatás, igazságszolgáltatás, ügyészség építményeinek mindenki által használható részei), valamint, amelyet
- törvény vagy kormányrendelet közhasználatuként határoz meg.”

Az Étv. 2.§ 1) pontjában meghatározottak szerint „**akadálymentes az épített környezet akkor, ha annak kényelmes, biztonságos, önálló használata minden ember számára biztosított**, ideértve azokat az egészségkárosodott egyéneket vagy embercsoportokat is, akiknek ehhez speciális létesítményekre, eszközökre, illetve műszaki megoldásokra van szükségük.”

A komplex, teljeskörű akadálymentesség tehát akkor válik biztosítottá, ha az épületben nyújtott szolgáltatás egyenlő eséllyel hozzáférhető, az épület akadálymentes és a szolgáltatás igénybevételéhez szükséges valamennyi információ mindenki számára kiszámítható, értelmezhető, érzékelhető és akadálymentesen elérhető.

3. Akadálymentesítés tervezési program

Az Oték 54/A. §. értelmében tervezési programban kell meghatározni a közhasználatú építmény azon építményrészeit, amelyeknél az akadálymentes használatot biztosítani kell. Az intézmény funkciójából kiindulva az akadálymentesség igénye az alábbi területekre koncentrálódik:

- parkoló
- az épület bejárata *(a bejárat megközelíthetőségével együtt)*
- vizesblokk *(az elérési útvonal biztosításával történő, valamennyi fogyatékosági csoportra kiterjedő komplex (fizikai és info-kommunikációs) akadálymentesítését)*

A projekt keretében az alábbi, akadálymentesítéssel összefüggő elemek valósulnak meg:

- akadálymentes parkoló kialakítása
- bejutás közterületről gyalogosan, gépjárművel
- bejárat és a hozzá vezető útvonal akadálymentesítése
- akadálymentes illemhelyek létesítése
- az épületen belül taktilis burkolati rendszer kialakítása szükséges mértékig, oldalfalon kapaszkodók elhelyezésével
- információs táblák elhelyezése épületen belül és kívül
- hozzáférhető bútorozás
- akadálymentes beltéri közlekedés

Akadálymentes használatot nehezítő körülmények bemutatása és intézkedési javaslatok

Az építtető kizárólag az épület energetikai korszerűsítését tervezi.

A tervezéssel érintett ingatlanon nem lehet elhelyezni az akadálymentes parkollót, ezért azt önkormányzati területen lévő közforgalom előtt nyitott parkoló akadálymentes kialakításban létesül. A parkoló a jelenlegi térburkolattól 8 cm-el alacsonyabban van, amit egy korlát nélküli térkőből kialakított lejtővel létesül cca.: 3%-os lejtéssel az E.01.1. számú alaprajzi elhelyezésben.

Táblával történő kialakítását a műszaki leírásnak nem részletezi

Intézkedés: Akadálymentes parkolóállás felfestése, táblával történő jelölése. A jelölt és kialakított parkolóállástól az épület bejárata legyen akadálymentesen megközelíthető. A 8 cm szintkülönbség lejtővel történő áthidalása, oly módon történjen, hogy a lejtő kezdetén és végén az 1,50X1,50 m átmérőjű fordulókör biztosított legyen.

Akadálymentes útvonal az akadálymentes parkolótól és a személykaputól is legyen kialakítva.

Az épület bejárat szintje és a kapcsolódó terepszint között 50 cm szintkülönbség áthidalására két karból álló rámpa került tervezésre. Továbbá új lépcső kialakítása tervezett.

Az épületben az akadálymentes illemhely

Intézkedés: Akadálymentes illemhely létesítése.

Bejáratok és beltéri ajtók a nem biztosítják a 90 cm szabad nyílásméretet, ezért ezek cseréje történik.

1. Akadálymentesítési műszaki leírás

1.1. Parkoló kialakítás:

Az épület előtt közterületen 1 db akadálymentes használatra alkalmas parkoló tervezett, a bejáratától gyalogos távolságban mérten 50 m-en belül elhelyezve. A parkolóhelyek 5,50 m alaprajzi hosszban és az OTÉK által előírt 3,60 m szélességben, szabályos felszereltséggel létesül:

Amennyiben az akadálymentes parkoló merőleges beállással létesül, mérete egyenként 3,60x5,50 m, méretű parkolóhely biztosítandó a mozgáskorlátozott személyeket szállító jármű számára. A 3,60 m szélességen belül a kiszállási zóna szélessége 1,10 m. A közös kiszállási zóna 10 cm szélességű 45°-ban döntött, ferde fehér csíkozással („forgalom előtt elzárt terület” útburkolati jellel) jelölendő, a parkolóállások szilárd burkolatára a nemzetközi ISA logó – jobbra néző kerekesszékes ábra – kerül felfestésre 1 méter ábramagasságban, valamint szabványos táblás jelölés (mozgáskorlátozottak várakozóhelye tábla: P+ISA logó, alatta szükség esetén többszöröződés tábla) alkalmazandó.

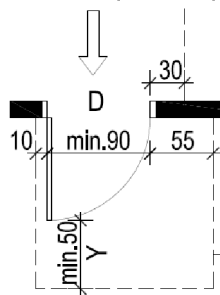
Az akadálymentes parkoló burkolata szilárd, sík, egyenletes, zökkenőmentes, vízszintes felületű, legfeljebb a vízelvezetés mértékéig 1-1,5 %-os oldalirányú lejtéssel készül.

Az akadálymentes parkolóhely és a csatlakozó járda között meglévő szintkülönbség áthidalására szabályosan kialakított rámpa szükséges. a kialakításra kerülő rámpa 8 cm szintkülönbséget hidal át 3% -os menetirányú lejtéssel. A gyalogos útvonalak menetirányú lejtése az 5%-ot sehol nem haladja meg.

1.2. Akadálymentes be- és kijáratokhoz vezető gyalogos útvonalak, gyalogos kapuk

Közterületről a létesítmény akadálymentes főbejárata közvetlenül, személykapun keresztül érhető el. A meglévő kerítés bontása nem tervezett. A személykapu mérete a 90 cm szabad nyílásmérettel rendelkeznie kell.

- személykapu megközelítésének helyigénye: Oték 62.§ (6) előírásának megfelelően a felnyíló ajtószárny zárszerkezet felőli oldalán nyitásirányban 55 cm, nyitásiránnyal ellentétes oldalon 30 cm széles szabad sáv, mindkét oldalon 1,50x1,50 m vízszintes szabad terület a felnyíló kapuszárny nyitásívén felül.



Személykapu és ajtók megközelítésének helyigénye

Telekhatáron belüli gyalogos útvonalak kialakításakor az alábbi szempontok figyelembevételre szükséges:

A gyalogos útvonalak akadálymentes használhatóságát meghatározó jellemzők:

- legalább 1,20- 1,50 m szabad járdaszélesség, amely belógó akadályoktól mentes
- menetirányú lejtés az 5%-ot nem haladhatja meg, oldalirányú lejtés legfeljebb a vízelvezetés mértékéig 1-1,5%;
- szilárd, sík, csúszásmentes, zökkenőmentesen burkolat;

- a gyalogos útvonal felületi hibáktól mentes legyen, a felületi érdesség mértéke az 5 mm-t nem haladhatja meg;
- a térburkolatban esetlegesen elhelyezésre kerülő vízelvezető rácsok lyukmérete a 20x20 mm-t nem haladhatja meg, elnyújtott rácslyukak esetén azok irányultsága a mértékadó gyalogos forgalom irányára merőleges.
- járda gyalogos közlekedési sávját - sem vertikálisan, sem horizontálisan - semmilyen térbeli akadály nem csökkentheti. (A gyalogos úrszelvény előírt szabad magassága: 2,50 méter)
- a járda/térkő burkolat szegélyezése látássérült személyek számára is kitapintható módon a folyamatos vezetést tegyen lehetővé, utcabútorok lehetőleg azonos oldalra rendezve helyezendők el.
- a főbejárat irányát/helyét térbeli tájékozódási pontok kialakításával látássérült személyek számára célszerű egyértelműsíteni (kivitelezési szakaszban pontosítandó)

rámpa kialakítása

Az épület padlószintje és járda közötti 50 cm szintkülönbséget két karból álló 2X5m hosszúságú 5%-os meredekségű rámpa hidalja át. A rámpa szabad korláttal szűkített szélességi mérete 1,20 m. A rámpa előtt és után, valamint a pihenőn az 1,50 m szabad közlekedési területet biztosítani kell. A rámpát mindkét oldalon kétsoros akadálymentes kapaszkodóval kell kialakítani, a gyerekek kiesését korláttal kell meggátolni. A csapadékvíz elvezetést 2 x 2 cm-nél kisebb nyílásméretű fedráccsal védett folyóka biztosítsa. A pihenő és járda burkolatát a lejtés kezdeteknél egy lépéshosszon belül figyelmeztető sávval kell kialakítani. A rámpa burkolata fagyálló, csúszás- és hézagmentes térburkolattal készüljön. A rámpa használatához megfelelő megvilágítást alakítsanak ki.

Akadálymentes kapaszkodó kialakítása

A kapaszkodó elemeinek elhelyezési magassága: 70 és 95 cm, pihenőknél is folytonosak, túlnyúlás 30 cm (kivéve ha közlekedési útvonalba nyúlik be a kapaszkodó), a kapaszkodók átmérője 45-50 mm, a kapaszkodó faltól való távolsága 45-50 mm. A korlát színezése kontrasztos, anyaga pl. színterezett acél.

A kapaszkodót kézfelemelés nélkül kell tudni használni, ezért a megfogásokat „pipa formában” kell kialakítani.

lépcső kialakítása

A lépcsőfokok kontrasztos élképzése valamennyi lépcsőfok esetében megvalósítandó. A lépcsőfok 15 cm -t nem haladhatja meg. A kontrasztos élképzés optikailag kiemeli a lépcsőfok élét – annak vízszintes és függőleges felületét is -, ezáltal a látássérült személyek számára információt nyújt a lépcső geometriájáról. A lépcsőlélek kontrasztos élképzése megvalósítható ugyanazon burkolat színbeli váltásával vagy a burkolat anyagához képest kontrasztos színű csúszásgátló élvédő elemek alkalmazásával. (Kiviteli tervdokumentáció részeként burkolati terveken pontosítandó!)

A lépcsőkar mellett kialakításra kerülő korlát 45-50 mm átmérőjű, rögzítés a korlát alsó éléhez csatlakozó L-alakú rögzítő-elemmel, egyéb rögzítő elemhez szerelten, így a kézfej a korláton szabadon végigcsúsztható! Korlát színe a környező felülethez képest 30 %-os kontrasztbeli eltéréssel.

Az Oték. 54/A.pontja értelmében „jelző-információs rendszert kell alkalmazni”, amely a fogyatékos személyt segíti az építmény használatában. A pontos anyaghasználat és kialakításmód az alábbi szakmai anyagokban foglalt műszaki irányelvek figyelembevételével, a látássérült személyeket képviselő országos egyesülettel konzultálva, a későbbi tervfázis részeként pontosítandó.

- Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtéséhez
- MVGYOSZ Akadálymentesítési Munkacsoport állásfoglalásai
- ISO 21542:2011 (Magyarországon nem került bevezetésre)
- ISO 23599:2012 (Magyarországon nem került bevezetésre)

Taktilis burkolati figyelmeztető jelzés kialakítható a burkolatba integrált lapokból, kiválasztás a fentiek és a padlóburkolatra vonatkozó előírások figyelembevételével, azzal összhangban történjen.

- **Figyelmeztető burkolati jelzések.** A lesüllyesztett szegélyek mentén teljes szélességben kontrasztos színű burkolati figyelmeztető jelzés – pl. KK Kavics Beton Kft. Párizs segítővörös színben, stb. – beépítése szükséges 60 cm hosszban elhelyezve. Figyelmeztető jelzésként csak erre bevizsgált és minősített termékek alkalmazhatóak, a gyártó beépítési utasításainak figyelembevételével.



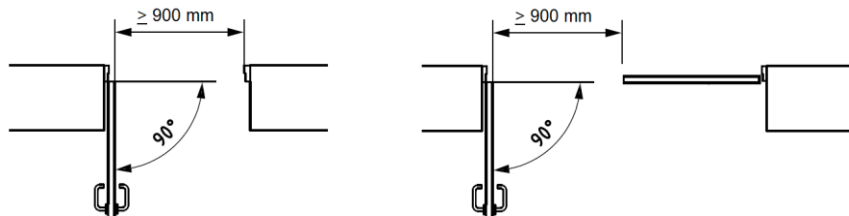
Példa: burkolati vezető- és figyelmeztető jelzés

2. Akadálymentes bejárat kialakítása

Az épület főbejárata 50 cm szintkülönbséggel csatlakozik az épületet körülvevő járdához. Az épület főbejárata rámpán/lépcsőn elérhető.

Az akadálymentes bejárata 1,10/2,70 m névleges szélességi méretű egyszárnyú ajtóval tervezett. **Az akadálytalan áthaladáshoz az Oték 62.§ (5) által előírt 90 cm szabad nyílásszélesség biztosított.**

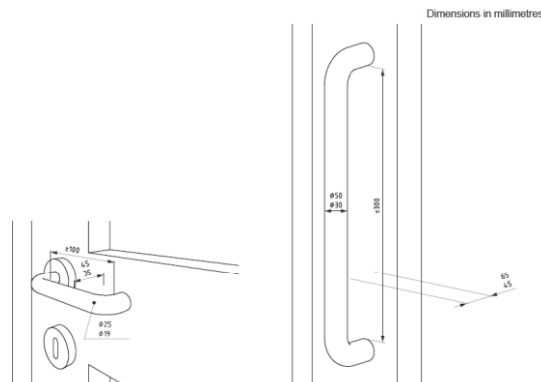
Szabad nyílásszélesség alatt egyszárnyú ajtók esetében a kilincs felőli ajtótok belső síkja és a 90°-ban kitért ajtószárny belső síkja/a pántoldali ajtótok belső éle (a két utóbbi közül a kisebb méret irányadó) közötti távolság értendő. Kétszárnyú ajtók esetében a másodlagos szárny falcának belső élétől határozandó meg a nyílásméret a fentiek szerint. Nyitáshatároló felszerelésével is legalább 90°-ban nyithatóvá kell tenni az ajtószárnyat!



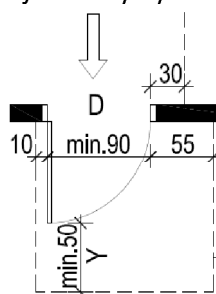
A bejárati - és belső ajtók akadálymentes használatát meghatározó jellemzők:

- szabad nyílásszélesség: az elsődlegesen nyíló ajtószárny nyitásával legalább 90 cm.

- küszöbmentes kialakítás, automata küszöb vagy mindkét irányból legfeljebb 20 mm magas legömbölyített élű küszöbképzés
- 30 N kézi erő kifejtést nem meghaladó mozgathatóság (nyitási erőszükséglet), ajtócsukó alkalmazása esetén lehetőleg csúszósínes megoldás (nyitási nyomatékuk kisebb), ajtócsukó esetén nyitvatartási idő beállítása: 0,5 m/s haladási sebességet feltételezve a nyitott ajtón kényelmesen át lehessen érní.
- U alakban visszahajló végű átmenő kilincs, akadálymentes elérési magasságban (padlósíktól mérten 90-110 cm között) vagy függőleges irányultságú ajtófogó (csőátmérő min. 32 mm) 80-110 cm közötti magasságban elhelyezve.



- tartozékok: ha van vízszintes pánikrúd, akadálymentes elérési magasságban helyezendő (padlósíktól mérten 90-110 közötti cm)
- színhasználat: ajtótok és környező falfelület színe között 30%-os kontrasztarány
- nagyméretű üvegfelület jelölése: utólag ragasztott mintázat a balesetmentes közlekedés biztosítása és az üvegfelület jobb érzékelhetősége érdekében. A jelölés anyaga 70%-os opaque öntapadó matt fóliából kivágott mintázat vonalas elrendezésben 10 cm sáv szélességben, a jelölés alsó éle 1,35 m magasságba. (pl. 5 cm átmérőjű kör alakzat 10 cm sorolással, kétsoros elrendezésben a két sor mintázata egymástól felelő eltolással, de egyéb megoldás is elfogadható.). Oték 62.§ (11) szerinti előírás alapján.
- ajtó megközelítésének helyigénye (a személykapunál rögzített módon): Oték 62.§ (6) előírásának megfelelően a felnyíló ajtószárny zárszerkezet felőli oldalán nyitásirányban 55 cm, nyitásiránnyal ellentétes oldalon 30 cm széles szabad sáv, mindkét oldalon 1,50x1,50 m vízszintes szabad terület a felnyíló ajtószárny nyitásával szembe fordított felületen.



Ajtó megközelítésének helyigénye

Lábtörlő rács kültéren, bejáratok előtt:

- padlóba süllyesztett kialakítási mód;
- rácsluk mérete legfeljebb 20x20 mm.

Szennyfogó szőnyeg beltéren, bejáratok előtt:

- padlóba süllyesztett kialakítási mód;
- süppedésmentes felület,
- rövid szálhosszúság;

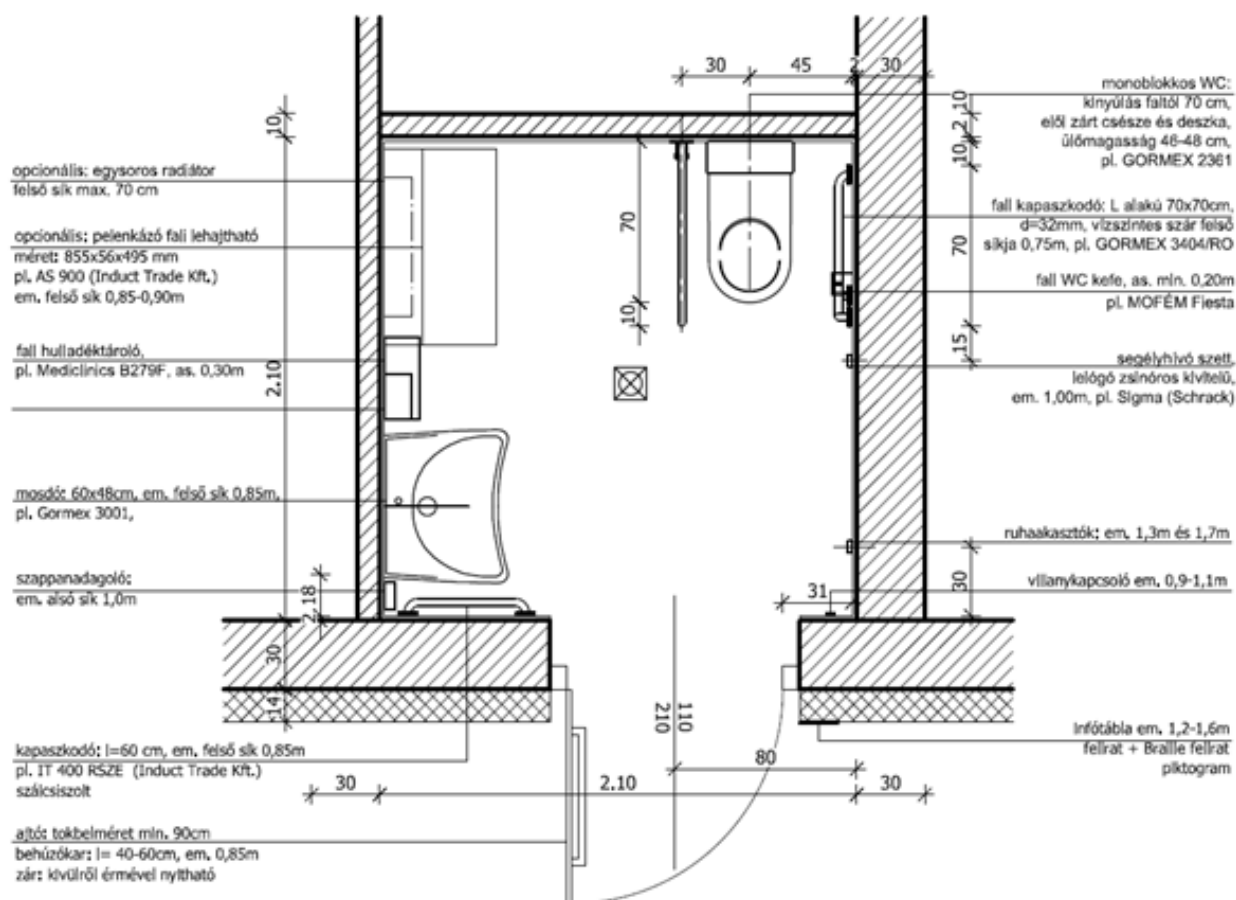
2.1. Közlekedés az épületen belül

A beruházással érintett közlekedő szakasz szerkezeti szélessége kielégíti az akadálymentes használhatóságot, a kerekesszékekkel történő közlekedéshez megfelelő, a kikerüléshez is elegendő hely áll rendelkezésre. A látássérült használók miatt fontos szempont, hogy a közlekedő zónában elhelyezett berendezési tárgyak (radiátorok, tűzcsapok) ne képezzenek közlekedési akadályt. Minden, a járófelület síkjától 30 cm-nél magasabban lévő, a fal síkjából 10 cm-nél jobban kiálló elem alatt – amennyiben ilyen elhelyezésre kerül - bottal érzékelhető jelzés alakítandó ki.

2.2. Akadálymentes vizesblokk

Az épületben egy új akadálymentes illemhely létesül az épület földszintjén az aulaterben. Az E.01.1 tervszámú tervezett alaprajzon feltüntetett akadálymentes illemhely méretében és berendezésében is megfelelőnek tekinthető. A kiviteli terv elkészítése során 1:25 léptékű részletrajz kidolgozása szükséges. A kivitelezés csak ennek a meglétében történhet.

Példa az akadálymentes illemhely berendezésére:



Mosdó berendezés:

Típus: Akadálymentes, konkáv peremkialakítású, kristályporcelán mosdó fehér színben, mozgáskorlátozottak részére, 60x48 cm méretben, könyöktámasszal, hátfalas kialakításban, tartókonzolra „ültetett” mosdó, mosdódübel szettel fixen szerelve, csaplyukkal, sülyesztett szifonnal, tartókonzol párral. Szerelési magasság: felső pereme 86 cm magasságba, végleges padlószinttől mérten. Mosdó alatt 70 cm magas lábszabad terület rendelkezésre áll.

Akadálymentes mosdóhoz álló, egykaros keverőcsaptelep, keverőkarral, rövid fix kifolyócsővel, rögzítő elemekkel szerelve, fölötté 5 mm vtg. sík, élciszolt fali tükör csempézett felületbe vagy felületre fixen ragasztva, hátulról biztonsági fóliával borítva, méret 600x1000 mm. Elh.mag.: alsó éle 90 cm magasságban padsík fölött. Tükör fölött világítás elektromos munkarész szerint.

WC berendezés:

Típus: Szerelőkeretre konzolosan rögzített fali WC-berendezés mozgáskorlátozottaknak, 70 cm-es hátfaltól mért kiállással, 46-48 cm ülés magassággal, elülső kivágás nélkül, szerelési szettel, antibakteriális felületű műanyag ülőke fedéllel és nemesacél csuklópántokkal, szerelőfalba épített WC-tartály és öblítő szerelvény, szerelési szettel.

WC berendezés rögzítése: könnyűszerkezetes falba elhelyezett önhordó, 62 cm-nél hosszabb konzolos, mozgássérültek számára tervezett WC berendezés és kapaszkodók fogadására alkalmas szerelőkeretre. Öblítő víztartállyal, öblítő szerelvénytől gépészeti szakági munkarész szerint.

Ülőke: műanyag WC-ülőke, amely **elülső kivágás nélküli**, antibakteriális duroplast anyagú, króm zsanérral, fehér színben

Kapaszkodók WC berendezés mellett:

Típus: Szabad oldalon minden esetben függőlegesen felhajtható kapaszkodó készül, $L_{vz}=800$ mm, $d=32$ mm, csővastagság 1,5 mm, csavarokkal, tiplivel, csőtakarókkal, visszacsapódás elleni fékkel, WC-papír tartóval, rozsdamentes acél anyagból, selyem matt felülettel. Elhely.mag.: vízszintes szár padló síktól mérten 75 cm felső síkkal. Teherbírás: min.120 kg, amely a rögzítésekre is értendő.

Fal felőli oldalon minden esetben fix kapaszkodó létesül, vízszintes és függőleges szárral, $L_{vz}=L_{függ}=600$ mm, $d=32$ mm, csővastagság 1,5 mm, csavarokkal, tiplivel, csőtakarókkal. Elhely.mag.: vízszintes szár padló síktól mérten 75 cm magasságban. Függőleges szár a WC elülső éle elé kerül 10 cm-rel. Teherbírás: min.120 kg, amely a rögzítésekre is értendő.

A felhajtható kapaszkodók rögzítése könnyűszerkezetes falba beépített mozgássérült WC és kapaszkodók rögzítésére alkalmas szerelőkeretre, vízálló rétegelt falemezhez, fix kapaszkodók oldalfalra stabilan rögzítve.

Kapaszkodók WC berendezés mögött:

Típus: vízszintes fix kapaszkodó, $L=450$ mm, $d=32$ mm, csővastagság 1,5 mm, csavarokkal, tiplivel, csőtakarókkal, rozsdamentes acél anyagból, selyem matt felülettel. Elhely.mag.: vízszintes szár padló síktól mérten 75 cm felső síkkal, elhelyezés öblítőgomb alatt, a WC tengelyéhez szimmetrikusan. Teherbírás: min.120 kg, amely a rögzítésekre is értendő. (pl. BA45S vagy azzal egyenértékű termék)

Segélyhívó rendszer:

(Elektromos munkarészben rögzítettek figyelembevételével)

Áramszünet esetén is működőképes segélyhívó rendszer. Hívó húzókapcsoló visszajelző piros LED-del, 100 cm tengelymagasságban, padló fölött 30 cm-ig vezetett perlonzsinórral kiegészítve, végén kézfejnyi méretű merev hurokkal, a húzókapcsoló kerete feliratmezővel kiegészül, rajta felirat: "Vészjelző". Segélyhívó hang és fényjelző berendezése ajtó fölött kívülről elhelyezve, piros jelzőfényrel, illetőleg a segélyhívás a portára - vagy olyan helyre ahol állandó személyzet tartózkodik - befut. Segélyhívó nyugtázó gombja visszajelző piros LED-del, padlósík fölött 100 cm tengelymagasságba, kerete feliratmezővel kiegészül, rajta felirat: "Nyugtázó".

Kiegészítők:

Fali fém fogas kétágú kivitelben ajtóra vagy falra szerelve, szerelő szettel kompletten Elhelyezési magasság padlósíktól mérten 1,30 m tengelymagassággal., minden illemhelyen belül 2 db.

Fali WC-kefe szett, kefével, tartóval, kivehető belső tartállyal, rögzítőcsavarokkal, vandálbiztos kivitelben, rozsdamentes acél, selyem matt felülettel.

Fali hulladékgyűjtő zárható felerősítéssel, kiszedhető szemeteszsák tartóval, rozsdamentes acél, selyem matt felülettel. min. 5 l. Alsó síkja padlósíktól mérten min. 30 cm magasságban elhelyezve.

Folyékonyszappan tartó és adagoló tartály, 1,2 literes, rozsdamentes acél, zárható, függőleges állású. Elhely.mag: alsó síkja 110 cm magasságban a padlósík fölött.

Infravezérlésű, automatikus ki- és bekapcsolású kézzárító, nagy teljesítménnyel, vandálbiztos, rozsdamentes acél ház, selyem matt felülettel. Elhely.mag: alsó síkja 110 cm magasságban a padlósík fölött.

Falburkolat:

Fal- és padlóburkolat teljes felületen matt, káprázás- és tükröződésmentes, a padlóburkolat csúszásmentes. Csempeburkolat alapszíne és a fehér szaniterek között 30%-os kontrasztarány megléte szükséges. Az alapszíntől eltérő, sötétebb színű burkolati sáv létesül a WC és a mosdó berendezések mögött a falon a szaniterek optikai kiemelésére vagy a helyiség teljes kerülete mentén 100-125 cm közötti magasságban. (Kiviteli tervdokumentáció részeként falburkolati terveken pontosítandó.)

Egyéb megfontolások:

A segélyhívó rendszer, a világítás és világítási kapcsolók, elektromos kézzárító kiépítésére vonatkozó előírásokat az elektromos munkarészben leírtakkal össze kell egyeztetni.

A helyiségben mozgásérzékelő által működtetett világítás nem készülhet, jelenlétérzékelős megoldás elfogadott, amennyiben a világítás kapcsolóval működtetett, úgy a kapcsolót akadálymentes elérési magasságban – padlósík fölött 90-110 cm között - kell elhelyezni.

2.3. Kezelőeszközök

A beruházással érintett valamennyi épületrészben a világítási kapcsolók és egyéb kezelőeszközök az akadálymentes elérési tartomány figyelembevételével telepítendőek, padlósíktól mérten 90-110 cm magasság között.

3. Infokommunikáció

A létesítmény egészére kiterjedő egységes épületinformációs rendszer megléte akadálymentességi kritérium. Lsd. Oték 54/A.§ (1) „Az akadálymentes használathoz olyan jelző-információs rendszert kell alkalmazni, amely a rendeltetésszerű használó fogyatékos személyt segíti az építmény, építményrész használatában.”

Az épületen kívül és belül legalább a következő, akadálymentes használatot segítő információs és tájékoztató táblák elhelyezése szükséges:

- Kültéri információs tábla a létesítmény megnevezésével.
- akadálymentes parkolók KRESZ szerinti szabványos táblás jelzése;
- akadálymentes személykapu, bejárat jelzése a bejárat mellett az épület falán vagy az ajtószárnyon szemmagasságban elhelyezett táblával, rajta kerekesszékes szimbólummal.
- Beltéri táblák a közlekedőkben elhelyezve, oldalfalon szemmagasságban
- Piktogramok: akadálymentes és normál illemhelyek illetve az indukciós hurok meglétének jelzésére.

4. Indukciós hurokerősítő rendszer

A hallókészüléket viselő hallássérült személyek számára az ügyintézéshez való részvételt - indukciós hurokerősítő berendezés használatával lehet segíteni.

FM rendszerű vezeték nélküli mobil indukciós hurokerősítő berendezés beszerzése javasolt, egy komplett szett (pl. CM1/FM szett vagy azzal műszakilag egyenértékű termék).

A szett többcsatornás, tartalmaz egy darab mobil indukciós vevőegységet nyakba akasztható indukciós hurokkal, 1 db mobil indukciós hurok adóegységet csíptethető vezeték nélküli mikrofonnal illetőleg egy darab töltő adaptert. Elhelyezése javasolt a 02 számú iroda helyiségben vagy ahol igény esetén hozzáférhető. A megajánlott eszköz általános szempontok mentén lett meghatározva.

Jelen akadálymentesítési műszaki leírásban nem tisztázott vagy egyéb felmerülő kérdések a tervezővel és a rehabilitációs környezettervező szakértővel egyeztetendők, jelen műszaki leírás kizárólag az akadálymentességet érintő munkarészeket tartalmazza. Amennyiben jelen leírás és az egyes szakági tervek között eltérés mutatkozik a helyes megoldás megválasztása érdekében a tervezők állásfoglalását kell kérni.

A tervezés során elsősorban figyelembe vett jogszabályok, szabványok, ajánlások

- Magyarország Alaptörvénye
- 2007. évi XCII. törvény a Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről – ENSZ Konvenció
- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról (Fot.)
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről (Étv.)
- 253/1997.(XII.20.) Kormányrendelet az országos településrendezési és építési követelményekről (Oték.)
- 10/2006. (II. 16.) OGY Határozat az új Országos Fogyatékosügyi Programról

- Tervezési Segédlet az akadálymentes épített környezet megvalósításához – ÖTM Területfejlesztési és Építésügyi Szakállamtitkárság, 2007.
- Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtéséhez – Komplex akadálymentesítés – Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közalapítvány, 2009. (Segédlet)
- e-UT 03.05.11 Mozgáskorlátozottak közlekedését segítő közúti létesítmények kialakítása, Magyar Útügyi Társaság, 2000.
- e-UT 03.05.12 Akadálymentes közúti létesítmények (A KTSZ kiegészítése), Magyar Útügyi Társaság, 2009.
- MSZ EN 81-70:2006 számú, „Felvonók szerkezetének és beépítésének biztonsági előírásai. A személy- és teherfelvonók speciális alkalmazásai. 70. rész: Fogyatékkal élők által is igénybe vehető felvonók” című szabvány
- ISO 21542:2011 Building construction – Accessibility and Usability of the built environment (Magyarországon nem került bevezetésre)
- ISO 23599:2012 Assistive products for blind and vision-impaired persons – Tactile walking surface indicators (Magyarországon nem került bevezetésre)
- A Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége (MVGyOSz) akadálymentesítéssel foglalkozó munkacsoportjának a Taktilis burkolati jelzések alkalmazásáról szóló, 2009 novemberében illetve 2013. március 17-én kelt állásfoglalásai.

Nyilatkozat az akadálymentesség megfeleléséről

Alulírott **Kerék Gertrúd** rehabilitációs környezettervező szakértő (rehab. szakértői dipl. sz.: PTF–009289/2653; PTC-002700/7091) **nyilatkozom**, hogy **TOP-3.2.1-15-SB1-2016-00071** azonosítószámú Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése című pályázat „**Hősök Emlékiskola**” **pályázati projekt** kiviteli tervdokumentációja a rögzített pályázat **projektarányos akadálymentes** hozzáférhetőség és használhatóság figyelembevételével készült. A kiviteli tervdokumentációjában bemutatott az akadálymentesítési tervfejezettel kiegészített **projektarányos akadálymentesítési megoldások**, megfelelnek a 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (OTÉK) akadálymentességre vonatkozó műszaki előírásainak és a „Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtéséhez” című dokumentumban foglalt akadálymentességi szempontoknak, figyelembe véve az építménybe nyújtott szolgáltatás jellegét is.

Az akadálymentesítési tervfejezetben bemutatott megoldások megfelelnek a vonatkozó jogszabályoknak és az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. Törvény 31.§ (1) d) és (4) c) pontokban meghatározott követelményeknek.

A megvalósítani kívánt beruházás:

Hősök Emlékiskola épület rendeltetése iroda – 4700 Mátészalka Kölcsey tér 3. Hrsz.:2577/3

Jelen nyilatkozatot az **METOPA-Art Építésziroda Kft.**– 4700 Mátészalka, Dózsa Gy. u. 39. - Szabó Gábor (É15-0352) építész felelős tervező, által elkészített pályázati tervdokumentációjához adom ki. A nyilatkozatom csak és kizárólag a fejlesztéssel érintett épületrészekre/épületszerkezetre vonatkozik. A tervezési feladatnak nem volt része szolgáltatásszervezést érintő elemek, informatikai és/vagy telekommunikációs eszközök, berendezések, rendszerek, honlapok tervezése/vizsgálata.

Az akadálymentesítési tervfejezet az építész tervezővel együttesen a rendelkezésemre álló építész tervdokumentációban foglalt koncepció alapján készült.

Kelt: Nyíregyháza, 2018. március 23.

.....

Kerék Gertrúd (F-60/2012)

Rehabilitációs környezettervező szakértő PT F009289/2653

Foglalkoztatási rehabilitációs humán és műszaki szaktanácsadó PT C 002700/7091